

ŰRKÉPEK – ŰRSZOBROK

SAXON Szász János kiállítása

byArt Galéria, Budapest
2017. február 17 – március 8.

SAXON Szász János kiállítása a közelmúltban tartott akadémiai székfoglalójának¹ volt egyben a tematikája. Az „űrkorszak” a hivatalos datálás szerint 60 éve tart, hiszen azt az orosz Sziputnyik 1. 1957-es indításától számítjuk. SAXON-Szász „űrkorszaka” a 2000-es évektől indult, fali műveit akkor készítette, míg objektjeit az utóbbi két év terméséből válogatta. A művész „shaped canvas” művei valójában fatáblák, melyeknek nem csak magassága és szélessége, hanem mélysége is van. A tárlaton csak három szín látható. A kobaltkéken és fehérén kívül egy művén megjelenik a fekete is, aminek formája a Corpus alakzatát rajzolja ki. A *Malevics-kereszt polidimenzionális űrökkel* (2010) alkotása tisztelgés az orosz konstruktivista mester művészetére.

¹ ŰRKÉPEK – ŰRSZOBROK. SAXON Szász János, a Széchenyi Akadémia rendes tagjának akadémiai székfoglaló kiállítása, SAXON Művészeti Galéria, Budapest, 2016. december 9.

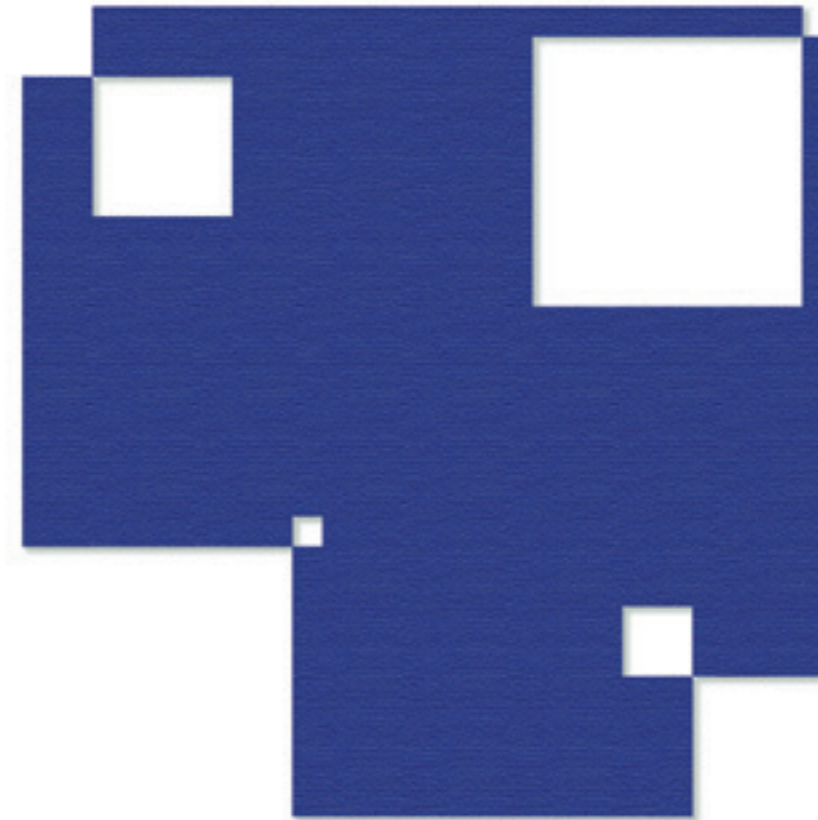
SAXON Szász János
Űr-Kocka I., 2000–2015, olaj, tömörített fa, 44 × 44 × 44 cm

SAXON Szász János
Űr-Kocka III., 2015
olaj, tömörített fa, 33 × 33 × 33 cm

előtt. Ezen az hommage-on SAXON Szász feketéje nem Malevics feketéje, hiszen a mű felszíne nem homogén, hanem bársonyosan idézi meg a spakli útját, míg a kereszt formát megtöri azzal, hogy a mű magjába négy, különböző méretű négyzetet vág. A négyzet-kocka motívuma munkáin térszervező fragmentummá válik. Három színt említettem, pedig a művész csak kettővel dolgozik, míg a harmadikat a fal síkjáról kölcsönzi. A munkák belsejében és szélein megjelenő fehér lyuk/űr valójában a hiátust aktivizálja, a semmit teszi a művek kiemelten fontos részletévé. A művek belsejében található négyzetek matematikai törvényeknek engedelmessé ritmizálják a kép egészét, akár csak azok a befejezetlen, derékszögben záró alakzatok a munkák peremvidékén, melyek csak utalások a négyzet fogalmára, hiszen csupán az élék képzeletbeli meghosszabbításával adják ki a négyzet-formát. Hat kockája esetében még bonyolultabb a helyzet. Mindegyik mű egy tökéletes kocka-forma csonkolt, űrökkel átjárt változata, miközben egyetlen oldala sem marad meg teljes kiterjedésében. A kocka-variációknak mind a hat oldala hiányos, hiszen azokból szabályos téglatestek vannak kivágva, és ez a törlés megismétlődik a kockák belsejében is, ahol négyzetes nyílással induló téglatest alagutak futnak. Ezek a kockák ugyanúgy megidézhetik a Bauhaus építészetét, mint valamiféle futurista, az űrrel, a hiátussal játszó architektonikát. A járatok úgy ritmizálják az eredetileg statikus kockákat, hogy azok dinamikát sugallnak, ahogy az is, hogy nem feltétlenül a legnagyobb alapterületű oldalon nyugszanak a kockák, hanem egy kisebbben vagy pedig éppen az éleken. A járatok arra

2017 - 2

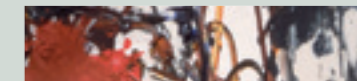

SAXON Szász János
Űrök III., 2000, olaj, kasírozott vászon, 152 × 152 × 4 cm

SAXON Szász János
Malevics-kereszt polidimenzionális űrökkel, 2010
olaj, kasírozott vászon, 111 × 111 cm

kényszerítik a nézőt, hogy belenézzen azokba, milyen űrök is nyílnak az egykori tömbökben. A trükk, az igazi átlényegítés pedig annyi, hogy a kocka hibátlan formáját megtörve, csonkolva, többletjelentést képes adni a műveinek. A kevesebb többé válik, az elvétel, a minimalizálás folyamata a visszajára fordul: gazdagabbá válik a felület és az egész test. SAXON-Szász Homo Ludens-ként következetesen és koncepciózusan játszik.

inside express →

GEORG BASELITZ
Újrajátszott múlt
Magyar Nemzeti Galéria –
Szépművészeti Múzeum, Budapest
2017. április 1 – július 2.
(részlet a kiállításból)
© Fotó: Eln Ferenc

RÜGYFAKADÁS

A HEJETTES SZOMLYAZÓK korai korszaka (1984–1987)

TÖRTÉNELMI PILLANAT GENFBEN, A NEMZETEK PALOTÁJÁBAN

Aláírták az afganisztáni megállapodásokat

Sevardnadze és Shultz sajtókonferenciája – A megegyezés első visszhangjai

Aláírják a dokumentumokat. Az asztalnál balról jobbra: Eduard Sevardnadze, Abdul Vakil, Pérez de Cuellar, Zain Nurani, George Shultz.

Új Budapest Galéria | 2017. május 30 – szeptember 3.

1093 Budapest, Fővám tér 11–12., (Bálna Budapest) | budapestgaleria.hu/uj